

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 8. 3. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: AO-RPMS/2022/00212

Predmet podnetu: Nadpis a popis k článku na portáli Nový čas

Subjekt: FPD Media, a. s.

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 151 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu evidovaný pod č. AO-RPMS/2022/00212 a uznala podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu podľa § 152 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu týkajúceho sa nelegálneho obsahu výsledok preverenia podnetu.

T: 20. 3. 2023

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 8. 3. 2023

Podnet na preverenie č.:	AO-RPMS/2022/00212 zaevidovaný dňa 30. 1. 2023
Podávateľ:	fyzická osoba
Predmet podnetu:	Nadpis a popis k článku na portáli Nový čas
Dátum poskytnutia obsahu:	27. 1. 2023
Služba:	cas.sk (Nový čas)
Subjekt:	FPD Media, a. s.

Dátum: 1. 3. 2023

OBSAH PODNETU:

Odôvodnenie podnetu: „Deník Nový čas názvem titulků a popis má znaky poplašné zprávy. V divákovi nebo čtenáři vyvolává pocit strachu a bere to jako fakt a ne jako domněnku osoby. Domnívám se že v dnešní době mají novináři postupovat citlivě a tohle je přes čáru. V poslední době denník vystupuje hodně v tomhle duchu.“

Popis nahlásenia obsahu platforme: *neuvedené*

URL adresa namietaného obsahu: <https://www.cas.sk/clanok/2763599/desive-slova-predstavitele-eu-tanky-na-ukrajine-vsetko-zmenia-velky-konflikt-sa-blizi/>

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 151 ods. 2.: *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý*

- a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,*
- b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,*
- c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo*
- d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

§ 151 ods. 3.: *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

§ 151 ods. 6.: *Ak regulátor nezačne konanie o zamedzení nelegálneho obsahu a podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu ani neodloží, regulátor označí podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu za neopodstatnený a upovedomí o tom podávateľa.*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je odvodená z definícií detskej pornografie, extrémistického materiálu, a ďalších ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. (Trestný zákon), ktoré vymedzujú znaky vyššie uvedených trestných činov.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona o mediálnych službách, v jej kompetenciách však nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce či hanlivé tvrdenia a obsahy, ak zároveň nenapĺňajú definíciu nelegálneho obsahu – t. j. ak nenapĺňajú znaky detskej pornografie, extrémistického materiálu alebo trestných činov uvedených v § 152 ods. 2 zákona o mediálnych službách alebo posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť takzvaných „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“, t. j. tvrdení/teórií, ktoré nie sú podložené vedeckými dôkazmi či inými faktami.

Zároveň však podľa ods. 3 písm. q) § 110 zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv. komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta nadpis a popis k článku na portáli *Nový čas* (<https://www.cas.sk/>), subjekt: **FPD Media, a. s., Junácka 6, 831 04 Bratislava, Slovensko**

Podávateľ uvádza, že titulný nadpis k článku a jeho popis obsahuje znaky poplašnej správy. Podľa podávateľa nadpis a perex článku vyvolávajú v čitateľovi pocit strachu a z názvu nie je zrejmé, že ide o domnienku jednej osoby.

Kancelária sa daným podnetom zaoberala na základe ustanovenia **§ 151 ods. 3: Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.**

Predmetný obsah Kancelária posudzovala ďalej na základe ustanovení:

§ 151 ods. 2

Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý

- a) napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,*
- b) podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,*
- c) schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo*
- d) napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

Podávateľ namieta obsah zverejnený na portáli *Nový čas*. Podanie neobsahovalo link na predmetný obsah, na základe poskytnutých indikátorov sa ho však podarilo dohľadať (<https://www.cas.sk/clanok/2763599/desive-slova-predstavitele-eu-tanky-na-ukrajine-vsetko-zmenia-velky-konflikt-sa-blizi/>).

Podávateľ namieta titulný nadpis článku „*Desivé slová predstaviteľa EÚ: Tanky na Ukrajine všetko zmenia, veľký konflikt sa blíži!*“ a popis k článku, ktorý znie: „*Posledné kroky Západu posunuli vojnu na Ukrajine do nového štádia. Vysoký predstaviteľ Európskej únie sa obáva, že ruská ofenzíva prepukne do celosvetového konfliktu.*“ Podľa podávateľa obsahuje tento text znaky poplašnej správy.

Článok informuje o vyjadreniach generálneho tajomníka Európskej služby pre vonkajšiu činnosť Stefana Sanninoa, ktorý si myslí, že pomoc Ukrajine zo strany Západu v podobe tankov bude mať za následok, že sa konflikt posunie do otvorenej vojny medzi Ruskom a NATO. V článku sa však ďalej uvádza, že Sannino podporuje rozhodnutie Spojených štátov amerických a Nemecka dodať tanky na Ukrajinu, keďže budú slúžiť na obranu. Dané vyjadrenia sú relevantné vyjadrenia predstaviteľa EÚ reflektujúce aktuálne udalosti súvisiace s vojnou na Ukrajine, pričom s ohľadom na predmet podania sa Kancelária zároveň domnieva,

že tento fakt, je evidentný i zo sťažovateľom namietaného titulného názvu článku „*Desivé slová predstaviteľa EÚ...*“ aj namietaného perexu „...*Vysoký predstaviteľ Európskej únie sa obáva, že...*“

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách umožňuje Rade posudzovať obsah z hľadiska možného výskytu potenciálneho nelegálneho obsahu, ktorý je definovaný v ustanovení § 151 ods. 2. V kompetenciách Rady nie je posudzovať kontroverzné či šokujúce tvrdenia ani spôsob, akým novinári informujú čitateľov o domácom a svetovom dianí. Kancelária v predmetnom obsahu nezaznamenala znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu; podnecovanie ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu; schvaľovanie konania, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu; ani popieranie a schvaľovanie holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

Kancelária sa preto domnieva, že **predmetný obsah svojim charakterom a obsahom nenapĺňa definičné znaky pre nelegálny obsah v zmysle uvedeného ustanovenia.**

Kancelária sa preto v zmysle ustanovenia § 152 ods. 6.: „*Ak regulátor nezačne konanie o zamedzení nelegálneho obsahu a podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu ani neodloží, regulátor označí podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu za neopodstatnený a upovedomí o tom podávateľa*“, domnieva, že **podnet je možné označiť za neopodstatnený.**

ZÁVER:

Na základe uvedeného je Kancelária toho názoru, že namietaný titulný názov článku a popis k článku publikovaný na portáli Nový čas **nenapĺňajú definičné znaky nelegálneho obsahu podľa ustanovení § 151 ods. 2. zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Podnet na preverenie preto Kancelária navrhuje na základe § 152 ods. 6. zákona č. 264/2022 Z. z. posúdiť ako **neopodstatnený.**

Popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. AO-RPMS/2023/00212)

Služba: Facebook
Dátum poskytnutia obsahu: 27. 1. 2023
URL adresa: <https://www.cas.sk/clanok/2763599/desive-slova-predstavitele-eu-tanky-na-ukrajine-vsetko-zmenia-velky-konflikt-sa-blizi/>

Podávateľ namieta titulný nadpis článku: „*Desivé slová predstaviteľa EÚ: Tanky na Ukrajine všetko zmenia, veľký konflikt sa blíži!*“

Podávateľ ďalej namieta úvodný opis k článku: „*Posledné kroky Západu posunuli vojnu na Ukrajine do nového štádia. Vysoký predstaviteľ Európskej únie sa obáva, že ruská ofenzíva prepukne do celosvetového konfliktu.*“ Podľa podávateľa obsahuje tento text znaky poplašnej správy.

Vo zvyšku článku autor čitateľovi predkladá názor generálneho tajomníka Európskej služby pre vonkajšiu činnosť Stefana Sanninoa. Ten si myslí, že pomoc Ukrajine zo strany Západu bude mať za následok, že sa konflikt zmení na otvorenú vojnu Ruska s NATO a Západom. V článku sa však ďalej uvádza, že Sannino podporuje rozhodnutie Spojených štátov americkým a Nemecka dodať tanky na Ukrajinu, keďže budú slúžiť na obranu.